

Handläggare
Emilia Hammer
018- 727 43 20

Datum
2017-02-22

Diarienummer
2017-000626- PL

Till miljö- och hälsoskyddsnämndens
sammanträde den 1 mars 2017

Yttrande över detaljplan för Södra Gunsta etapp 2, samråd

Remiss från plan- och byggnadsnämnden , dnr. 2016-3135 Remisstid: 10 mars 2017

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås besluta

att överlämna yttrande till plan- och byggnadsnämnden enligt ärendets **bilaga 1**

Sammanfattning

Detaljplanens syfte är att möjliggöra ca 400 bostäder, skolor, centrumfunktioner och parkytor. Området planeras med en variation av boendetyper och gestaltas med fokus på natur och närmiljö, platsens naturliga topografi och karaktärsdrag ska präglia områdets identitet.

En trafikbunnerutredning för området visar att det kommer bli svårt att få en god ljudmiljö på vissa platser i planområdet.

Nämnden saknar en beskrivning av hur området ska kunna uppnå miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö beträffande trafikboller.

I ett nytt område anser nämnden att det finns alla förutsättningar att 55dBA ekvivalent kan uppnås vid bostädernas fasader. För att åtgärda de situationer där 55 dBA ekvivalent inte uppnås vid fasad bör placeringen av huset i förhållande till vägen förändras.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att dagvattenutredningen bör uppdateras utifrån de i december 2016 beslutade miljökvalitetsnormerna.

Ärendet

Detaljplanens syfte är att möjliggöra ca 400 bostäder, skolor, centrumfunktioner och parkytor. Området planeras med en variation av boendetyper och gestaltas med fokus på natur och närmiljö, platsens naturliga topografi och karaktärsdrag ska präglia områdets identitet.

Det kommer finnas en blandad bebyggelse bestående av villor, radhus, kedjehus och flerbostadshus. Byggnaderna är placerade efter intentionerna i den fördjupade översiktsplanen med den högsta koncentrationen närmast huvudgatan. Längs med huvudgatan kommer även centrumverksamheter att finnas. Huvudgatan ska utformas likt en levande stadsgata med ett centralt torg. En busslinje kommer att gå genom området på huvudgatan och de boende kommer att få som längst 500 m till busshållplatserna. Det kommer även att finnas gång- och cykelväg på båda sidorna av huvudgatan. På de mindre lokalgatorna kommer det finnas gång- och cykelväg på ena sidan.

På Uppsala kommuns hemsida beskrivs Södra Gunsta som ett område med hållbarhet i fokus.

Skolor/förskolor

I östra delen av planområdet, intill huvudgatan, planläggs en yta på cirka 30 000 kvadratmeter för skola. Här planeras både grundskola, förskola och idrottshall. Skolans huvudbyggnad ska i första hand placeras på tomtens norra del med en sida mot huvudgatan. Med denna placering ramas skolgården delvis in av byggnaderna så att en tyxtvistsemiljö för eleverna skapas. Skolans huvudentré kommer att riktas mot det torg som planeras vid gatan i norr. Delar av skolgården kommer bestå av befintlig naturmark, vilket miljöförvaltningen ser positivt på för bland annat solskydd. Enligt bullerutredning som gjorts kommer skolgården att få lägre än 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå.

Park/natur

Enligt planbeskrivningen ska planområdet fortsatt präglas av närheten till naturen. Förutom att den omgivande miljön utgöras av skog och friluftsområden så anläggs en större park inom planområdet. I parken kommer bland annat dagvattenhanteringen i form av dammar att finnas. Det planläggs en bård av natur runt området där bland annat motionsspår kan ordnas.

Huvudgatan planeras med dubbelsidiga trädstrader och längs en del av lokalgatorna kommer det finnas en träd rad på ena sidan. Förvaltningen ser positivt på att dagvattnet lyfts fram i parklandskapet och att den större huvudgatan kommer att få gröna inslag.

Inom området finns ett antal mindre våtmarker som omfattas av det förbud mot markavvattning som råder i Uppsala län. För våtmarkerna inom planområdet har dispens från markavvattningsförbuden beviljats av länsstyrelsen, med villkor att motsvarande yta våtmark nyanläggs på yta som kommunen/sökande har rådighet över. Markavvattningen ska föregås av tillståndsprövning hos mark- och miljödomstolen, och länsstyrelsen ska godkänna föreslagna kompensationsåtgärder.

En åkerholme som omfattas av det generella biotopskyddet finns inom planområdet. Avsikten är att åkerholmen ska tas bort. Dispens har beviljats av länsstyrelsen med krav på kompensationsåtgärder. Som kompensationsåtgärd ska ett område utses som säkerställer åkerholmens ekologiska funktion.

När det gäller biotopskydd och artskydd är det länsstyrelsen som har tillsyns- och prövningsansvar.

Buller

Planområdet ligger nära väg 282 och Lennakatten (museijärnväg). När området byggs ut kommer också en huvudgata som blir förhållandevis trafikerad att anläggas genom området. En trafikbullerutredning har tagits fram för området med beräkningar som bygger på en prognos för år 2040. Som underlag finns även en ljudmätning som gjorts för Lennakatten.

Ekvivalenta ljudnivåer överstiger 55 dBA vid samtliga fasader längs med huvudgatan och längs med Lennakatten/väg 282. Som högst är det i korsningen mellan huvudgatan och Lennakatten där den ekvivalenta ljudnivån uppgår till 62 dBA. Längs de mindre lokalgatorna överstiger inte ekvivalent ljudnivå 55 dBA vid någon fasad. Föreslagen utformning av husen ger möjligheter till att i de flesta fall åstadkomma en sida av husen med ljudnivåer lägre än 50 dBA ekvivalent. Vissa undantag finns längs huvudgatan där speciallösningar måste användas för att få ner ljudnivån på den ljuddämpade sidan.

Stora delar av området utsätts för maximala ljudnivåer över 70 dBA med som högst 80-82 dBA längs med huvudgatan och Lennakatten. De flesta baksidor och tomter får ljudnivåer under 70 dBA maximal ljudnivå.

Planhandlingen beskriver att det är möjligt att uppnå förordningens krav att varje bostad ska ha tillgång till minst en sida med maximalt 55 dBA ekvivalent ljudnivå genom att bygga genomgående lägenheter vid de mest bullerstörda lägena och på enstaka platser ge byggnaderna en annan utformning/placering. Ett exempel där det med dagens skiss kan vara svårt att klara en ekvivalent nivå på maximalt 55 dBA vid fasad är närmast Lennakatten. Bullerutredningen visar att nivån klaras på byggnadshöjder upp till 9 meter men inte 13 meter. Om byggnadskropparna vid de mest bullerstörda platserna får en mer sluten struktur, kan en tystare sida uppnås och ljudmiljön kan därigenom förbättras. Möjlighet finns också att använda de mest bullerstörda områdena för kontor eller dylikt. Miljöförvaltningen anser att de föreslagna åtgärderna är ett bra sett att förbättra ljudmiljön på de aktuella platserna. Förvaltningen ser även positivt på att använda de mest bullerutsatta platserna för kontor.

Planbeskrivningen anger att eftersom buller är en viktig aspekt i fråga om hälsa och god livsmiljö ska målet vara att så tysta ljudmiljöer som möjligt ska eftersträvas. Utgångspunkten i planbeskrivningen är att skapa lika goda ljudmiljöer för alla boende så att alla får tillgång till en sida med maximalt 55 dBA ekvivalent ljudnivå. Miljöförvaltningen ser positivt på att planbeskrivningens utgångspunkt är att skapa en så god ljudmiljö som möjligt.

Förvaltningen anser att det i ett nytt område finns alla förutsättningar för att bostäder ska kunna placeras i förhållande till buller källan, på ett sådant sett att 55dBA ekvivalent kan uppnås vid fasad. De situationer där det inte går bör man åtgärda i form av att ändra placeringen av huset i förhållande till vägen. Med den nya bullerförordningen finns det lite stöd för att hindra bebyggelse på grund av bullerskäl. Trots det bedömer förvaltningen att det finns en mindre tolerans för trafikbuller när man bosätter sig utanför centrum. Utgångspunkten bör vara att åstadkomma en hälsosam livsmiljö och i området finns alla förutsättningar för att åstadkomma det tillskillnad mot tätastadsmiljöer där det finns flera målkonflikter.

Luft

Planbeskrivningen anger att eftersom området kommer att omvandlas från ett naturområde till en boendemiljö så kommer trafikmängden att öka, och luftkvaliteten antas försämras. Då gaturummen kommer att vara förhållandevis öppna och trafikflödena måttliga så anger planbeskrivningen att det kommer att finnas goda förutsättningar för att miljökvalitetsnormer och miljömål för partiklar och kvävedioxid klaras inom området. Miljöförvaltningen instämmer i bedömningen.

Uppvärmning

Planens intentioner är att den tillkommande bebyggelsen i Gunsta ska förses med närvärme som är ett mer miljövänligt alternativ än värmepumpar. Detaljplanen reglerar inte vilken energikälla som ska användas men en anläggning för närvärme möjliggörs intill huvudgatan. Förvaltningen anser att det bör förtydligas i planens syfte att det är ett område med hållbarhet i fokus för att styrka framtida val av uppvärmning.

Dagvatten

En dagvattenutredning har utförts som föreslår att dagvattnet i området ska ledas längs vägnätet och födröjs i dammar.

Dagvattnet från planområdet leds längs gatunätet och födröjs i dammar innan det slutligen leds till Ernevi-Bodarna Dikesföretag. Två dammar finns i planområdet, placerade i parkområdet, och ytterligare två dammar finns öster om planområdet. Detta innebär att dagvattnet inom planområdet födröjs och renas i två till fyra dammar beroende på var i dagvattensystemet ytan är.

Planbeskrivningen anger att förutom dammsystemet bör dagvattnet i första hand tas om hand lokalt på fastigheterna. Exempel som lyfts upp är genomsläpliga material och växtbäddar.

Förvaltningen anser att föreslagen dagvattenrenings är godtagbar men dagvattenutredningen bör uppdateras utifrån de nya miljökvalitetsnormerna som antogs i december 2016.

Lars Wedlin
tf. miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1: Yttrande över detaljplan för Södra Gunsta etapp 2, samråd

Bilaga 2: Plankarta

Bilaga 3: Illustrationsplan och översiktskarta

Handläggare
Emilia Hammer
018- 727 43 20

Datum
2017-03-01

Diarienummer
2017-000626- PL

Plan- och byggnadsnämnden

Yttrande över detaljplan för Södra Gunsta etapp 2, samråd

Remiss från plan- och byggnadsnämnden , dnr. 2016-3135 Remisstid: 10 mars 2017

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har följande synpunkter på planförslaget.

Miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö innebär bland annat att livsmiljön ska vara hälsosam. Trafikbuller är den miljöstörning som flest människor blir utsatta för och underökningar har visat att ca 1 miljon svenskar är besvärad av trafikbuller. Därför bör antal exponerade människor för trafikbuller minska och inte öka.

Nämnden saknar en beskrivning av hur området ska kunna uppnå miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö beträffande trafikbuller.

I ett nytt område anser nämnden att det finns alla förutsättningar att 55dBA ekvivalent kan uppnås vid bostädernas fasader. För att åtgärda de situationer där 55 dBA ekvivalent inte uppnås vid fasad bör placeringen av huset i förhållande till vägen förändras. Det kan handla om att rotera byggnaden så att långsidan ligger ut mot vägen eller att flytta in den från vägen. I de fall där det inte går att få ner bullernivåerna vid fasaden och inte heller att ordna en ljuddämpad sida bör byggnaden istället användas för kontor eller liknande.

Planens intentioner är att den tillkommande bebyggelsen i Gunsta ska förses med närvärme som är ett mer miljövänligt alternativ än värmepumpar. Nämnden anser att det bör förtydligas i planens syfte att det är ett område med hållbarhet i fokus för att till exempel styrka framtida val av uppvärmning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att dagvattenutredningen bör uppdateras utifrån de i december 2016 beslutade miljökvalitetsnormerna.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Bengt Fladvad
ordförande

Lars Wedlin
tf. miljödirektör

Södra Gunsta, etapp 2

Bilden illustrerar hur Gunsta kan komma att byggas ut och hur planområdet förhåller sig till exploateringsområdet i sin helhet. Bilden visar även vilka detaljplaner som finns och planeras i området.

